

- **građa atoma:** jezgra – protoni, p^+
-neutroni, n^0
elektronski omotač – elektroni, e^-

MOLEKULE – čestice nastale povezivanjem 2 ili više atoma
 - molekule elementarnih tvari građene su od istovrsnih atoma
 - molekule kemijskih spojeva građene su od atoma različitih elemenata

Elementarne tvari građene od atoma: metali, ugljik, plemeniti plinovi.
 Elementarne tvari građene od molekula: nemetali (osim ugljika i plemenitih plinova).

3 O_2 – tri molekule kisika, $N(O) = 6$
 4 N_2 – četiri molekule dušika, $N(N) = 8$

IONI

atom metala

- otpušta elektrone
- postaje pozitivno nabijen (kation)
- npr. $Na \rightarrow Na^+ + e^-$

atom nemetala

- prima elektrone
- postaje negativno nabijen (anion)
- npr. $Cl + e^- \rightarrow Cl^-$

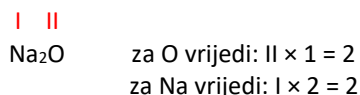
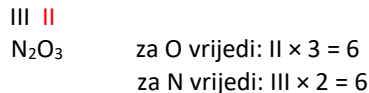
- kationi i anioni se međusobno privlače i stvaraju ionski spoj (kristal)

VALENCIJA – svojstvo atoma nekog kemijskog elementa da se veže s točno određenim brojem atoma drugog kemijskog elementa

- označava se rimskim brojem iznad simbola kemijskog elementa
- kod ionskih spojeva odgovara naboju iona

- kemijski elementi sa stalnom valencijom - metali 1. skupine PSE, H, Ag $\rightarrow$ I
 - metali 2. skupine PSE, Zn, O $\rightarrow$ II
 - Al $\rightarrow$ III

- određivanje valencije atoma u kemijskoj formuli:

NAZIVI KEMIJSKIH SPOJEVA

imena ← → trivijalna

PREMA VALENCIJI ELEMENATA U SPOJU

(valencija se navodi samo za atome koji **nemaju** stalnu valenciju)

7)

željezov(II) oksid, FeO
 željezov(III) oksid, Fe₂O₃

ugljkov(II) oksid, CO
 ugljkov(IV) oksid, CO₂

PREMA BROJU ISTOVRSNIH ATOMA

(brojčani prefiks: 'mono' 1, 'di' 2, 'tri' 3, 'tetra' 4, 'penta' 5, 'heksa' 6, 'hepta')

ugljkov monoksid, CO
 diđušikov trioksid, N₂O₃
 sumporov dioksid, SO₂